

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2002 vp

Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 21 päivänä tammikuuta 2003 lähettänyt perustuslakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi puhemiesneuvoston ehdotuksen eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta (PNE 2/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- eduskunnan pääsihteeri Seppo Tiitinen
- lainsäädäntöneuvos Tuula Majuri, oikeusministeriö.

PUHEMIESNEUVOSTON EHDOTUS

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunnan työjärjestykseen tehdään vähäisiä, osittain teknisiä, osittain sisällöllisiä muutoksia ja tarkennuksia.

Ehdotetut muutokset ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1.3.2003.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Puhemiesneuvoston ehdotuksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa ehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutoksin.

7 §. Valiokunnat. Puhemiesneuvosto ehdottaa luovuttavaksi työjärjestyksessä ilmaisusta erikoisvaliokunta. Valiokunta ei pidä tätä ehdotusta tarkoituksenmukaisena, koska käsite on vakiintuneesti käytössä ja sen avulla voidaan helposti yksilöidä kyseiset valiokunnat. Nykyisin

ovat voimassa esimerkiksi puhemiesneuvoston hyväksymät yleisohjeet erikoisvaliokuntien pääasiallisista tehtävistä, ja on selvää, että tällaisia ohjeita tarvitaan vastakin juuri erikoisvaliokuntia varten. Valiokunta on palauttanut käsitteen pykälään.

8 §. Valiokuntien jäsenmäärä. Pykälän muuttaminen on tarpeetonta valiokunnan 7 §:ään tekemän muutoksen vuoksi, minkä takia pykälä on poistettu.

29 §. Selvitykset sidonnaisuuksista. Valiokunta katsoo, että ehdotuksessa nykyisen lainsäädännön mukaisesti eduskunnan oikeusasiamieheen

ja apulaisoikeusasiamieheen sekä valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajaan rajautuva sääntely on syytä laajentaa yleisluonteiseksi. Näin vältetään työjärjestyksen muuttamiselta silloin, jos säädetään muidenkin sidonnaisuus-selvitysten antamisesta eduskunnalle.

Valiokunta on toteuttanut sääntelyn laajen-nuksen teknisesti siten, että uusi säännös lisä-tään 29 §:n nykyiseen tekstiin sijoittamatta sitä uudeksi momentiksi.

30 a §. Valiokunnan saama selvitys. (Uusi). Käytännön tarpeiden johdosta työjärjestykseen on lisätty säännös, jonka mukaan puhemiesneu-vosto voi asianomaisen valiokunnan esityksestä päättää valiokunnan ministeriöltä perustuslain 47 §:n 2 momentin perusteella saaman selvityk-sen ottamisesta keskusteltavaksi täysistunnossa, jolloin eduskunta ei kuitenkaan tee päätöstä asiassa. Tällainen mahdollisuus on jo olemassa ulkoasiainvaliokunnan ja suuren valiokunnan kansainvälisissä asioissa saamiin selvityksiin nähden perustuslain 97 §:n 1 momentin nojalla.

Valiokunta katsoo, että selvityksen ottami-nen keskusteltavaksi täysistunnossa olisi poik-keuksellista. Säännöksen päätarkoitus onkin luoda keskustelulle säädännäinen peruste sil-loin, kun täysistuntokeskustelun käyminen osoittautuu asiallisesti perustelluksi. Selvityk-sen ottaminen keskusteltavaksi asianomaista va-

liokuntaa laajemmin voi siten tulla kysymyk-seen vain, jos asia arvioidaan yleisesti kiinnosta-vaksi ja jos siitä on keskustelun käymiseksi riit-tävästi aineistoa.

38 §. Lausunto toiselta valiokunnalta. (Uusi). Tähän lausunnon hankkimista sääntelevän pykä-län 1 momenttiin on lisätty valiokunnan mahdol-lisuus pyytää lausunto toiselta valiokunnalta myös valiokunnan ministeriöltä perustuslain 47 §:n 2 momentin perusteella saamasta selvi-tyksestä. On korostettava, ettei tällainen lausun-tomenettely voi olla yleisesti tarpeen ja että tä-mänkin säännöksen päätarkoituksena on luoda oikeusperusta lausunnon pyytämiselle.

Valiokunta tähdentää vielä koko momentin soveltamisen osalta sitä, että yleensä aina kun valiokunta pyytää lausunnon toiselta valiokun-nalta, lausuntopyyntö tulee yksilöidä.

50 §. Puheenvuorot. Valiokunta on muuttanut ehdotusta sanonnallisesti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivalio-kunta kunnioittavasti ehdottaa,

että puhemiesneuvoston ehdotus hyväk-sytään muutettuna seuraavasti:

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä ta-valla,

muutetaan 17 päivänä joulukuuta 1999 annetun eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 7 §:n 1 mo-mentti, (poist.) 20 §:n 2 momentti, 29 § (poist.), 38 §:n 1 momentti ja 50 §:n 2 momentti sekä

lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti (poist.), työjärjestykseen uusi 30 a § ja 48 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

6 §
(Kuten PNE)

7 §

Valiokunnat

Eduskunnan pysyviä valiokuntia ovat suuri valiokunta sekä *erikoisvaliokuntina* perustuslakivaliokunta, ulkoasiainvaliokunta, valtiovarainvaliokunta, hallintovaliokunta, lakivaliokunta, liikenne- ja viestintävaliokunta, maa- ja metsätalousvaliokunta, puolustusvaliokunta, sivistysvaliokunta, sosiaali- ja terveysvaliokunta, talousvaliokunta, tulevaisuusvaliokunta, työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ja ympäristövaliokunta.

8 §
(Poist.)

20 §
(Kuten PNE)

29 §

Selvitykset sidonnaisuuksista

Valtioneuvoston kirjelmä, joka sisältää perustuslain 63 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen valtioneuvoston jäsenen sidonnaisuuksista, esitellään eduskunnalle. Täysistunnossa käydään asiasta keskustelu. Eduskunta ei tee päätöstä kirjelmän johdosta. Samoin menettellään silloin, kun muu kuin valtioneuvoston jäsen antaa lain nojalla eduskunnalle selvityksen sidonnaisuuksistaan.

30 a § (Uusi)

Valiokunnan saama selvitys

Puhemiesneuvosto voi valiokunnan esityksestä päättää perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen ottamisesta keskusteltavak-

si täysistunnossa, jolloin eduskunta ei kuitenkaan tee päätöstä asiassa.

38 § (Uusi)

Lausunto toiselta valiokunnalta

Valiokunta voi pyytää valmistelevasti käsiteltävästä asiasta ja perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetusta selvityksestä lausunnon toiselta valiokunnalta. Lisäksi suuri valiokunta ja ulkoasiainvaliokunta voivat pyytää toiselta valiokunnalta lausunnon perustuslain 96 ja 97 §:ssä tarkoitetusta ehdotuksesta tai selvityksestä.

48 §
(Kuten PNE)

50 §

Puheenvuorot

Ennen muita puheenvuoron pyytäjiä annetaan esittelypuheenvuoro valiokunnan puheenjohtajalle tai valiokunnan valitsemalle mietinnön esittelijälle ja lähetekeskustelussa olevan eduskunta-aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle sekä edustajalle, joka on kertomuksen antaneen eduskunnan valitseman toimielimen *puheenjohtaja tai toimielimen valitsema kertomuksen esittelijä*. Puhemies voi myöntää esittelypuheenvuoron myös lausunnon antaneen valiokunnan puheenjohtajalle tai sen valitsemalle lausunnon esittelijälle ja erityisestä syystä myös vastalauseen ensimmäiselle allekirjoittajalle muiden esittelypuheenvuorojen jälkeen. Välikysymykseen annetun vastauksen jälkeen myönnetään ensimmäinen puheenvuoro välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Voimaantulosäännös
(Kuten PNE)

PeVM 11/2002 vp — PNE 2/2002 vp

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Paula Kokkonen /kok	Jouni Lehtimäki /kok
vpj.	Riitta Prusti /sd	Johannes Leppänen /kesk
jäs.	Tuija Brax /vihr	Pekka Nousiainen /kesk
	Klaus Hellberg /sd	Heli Paasio /sd
	Gunnar Jansson /r	Pekka Ravi /kok
	Jouko Jääskeläinen /kd	Markku Rossi /kesk.
	Saara Karhu /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jarmo Vuorinen.